

210503 - PFC - Projecte de Fi de Carrera

Unitat responsable: 210 - ETSAB - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
 Unitat que imparteix: 735 - PA - Departament de Projectes Arquitectònics
 753 - TA - Departament de Tecnologia de l'Arquitectura
 740 - UOT - Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori
 Curs: 2019
 Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Unitat docent Projecte)
 Crèdits ECTS: 30 Idiomes docència: Català, Castellà

Professorat

Responsable: EDUARDO GASCON CLIMENT - ALBERTO PEÑIN LLOBELL - ENRIQUE MIR TEIXIDOR - ANA ZUBELZU VIARJE - JAIME VALOR MONTERO - JOSEP PARCERISA BUNDO - ÁLVARO CLÚA UCEDA - JOAQUIN SABATE BEL - STEFANO CORTELLARO

Altres: ÁLVARO CLÚA UCEDA - URBM
 JOSEP PARCERISA BUNDO - URBM
 OLGA FELIP ORDIS - URBM
 XAVIER LLOBET RIBEIRO - URBT
 JOAQUIN SABATE BEL - URBT
 STEFANO CORTELLARO - URBT
 JORDI OLIVERAS SAMITIER - TIPM
 EDUARDO GASCON CLIMENT - TIPM
 MARA GABRIELA PARTIDA MUÑOZ - TIPM
 ENRIQUE MIR TEIXIDOR - TIPT
 ANA ZUBELZU VIARJE - TIPT
 TANIA MAGRO HUERTAS - TIPT
 ALBERTO PEÑIN LLOBELL - TECM
 JUDITH LECLERC - TECM
 JAIME VALOR MONTERO - TECT
 JAIME BLANCO GRANADO - TECT

Metodologies docents

Activitats presencials	Grup	
- Tutories	Aprenentatge dirigit >10	180 hores/semestre
Activitats no presencials		
- Treball autònom		720 hores/semestre

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'estudiant sigui capaç de demostrar que entén la disciplina de l'arquitectura com una realitat unitària però complexa, on entren en joc simultàniament l'entorn, el programa, el context social, la discussió dels usos, la creativitat, la tecnologia en totes les seves dimensions i el discurs argumental, al mateix temps que cal reconèixer les ambigüitats i arbitrarietats del procés projectual.

L'assignatura persegueix desenvolupar adequadament la capacitat personal de raonament crític de l'estudiant per tal de que pugui demostrar la seva autonomia i capacitat de reacció davant les ingerències i reptes de qualsevol projecte.

L'estudiant haurà doncs d'elaborar, presentar i defensar, un cop obtinguts tots els crèdits de màster, un exercici original

210503 - PFC - Projecte de Fi de Carrera

realitzat individualment, davant d'un tribunal universitari. L'exercici consistirà en un projecte integral d'arquitectura de naturalesa professional on es sintetitzin totes les competències adquirides en la carrera, desenvolupat fins al punt de demostrar suficiència per a determinar la completa execució de les obres d'edificació, amb compliment de la reglamentació tècnica i administrativa aplicable.

Amb aquest propòsit general, l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Diagnosticar de manera atenta els avantatges i inconvenients de l'indret d'intervenció i valorar de manera rigorosa el context de l'àmbit i entendre la seva sintaxi urbana i/o natural.
2. Justificar convenientment la seva proposta d'acord amb el diagnòstic.
3. Preservar i millorar els àmbits d'intervenció i de la qualitat de vida dels usuaris.
4. Concretar i definir la relació del seu projecte vers la ciutat i l'entorn natural.
5. Demostrar la seva capacitat de control de l'espai i de la forma arquitectònica.
6. Concretar els diferents materials, els usos i els continguts tecnològics en totes les seves vessants, així com les solucions constructives, estructurals i energètiques del projecte.
7. Expressar de manera òptima les seves idees mitjançant els recursos gràfics adients.
8. Treballar simultàniament a diferents escales.
9. Incorporar en el projecte la recerca aplicada i la capacitat de transferència de coneixement.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 900h	Hores grup gran:	0h	0.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	180h	20.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	720h	80.00%

210503 - PFC - Projecte de Fi de Carrera

Continguts

<p>Curs 2016-2017</p>	<p>Dedicació: 900h Grup petit/Laboratori: 180h Aprentatge autònom: 720h</p>
<p>Descripció:</p> <p>Per al curs 2016-2017 es planteja un àmbit d'intervenció únic per a les 3 línies d'especialitat. L'àmbit serà prou ampli i amb una complexitat prou diversa com per poder abastar simultàniament les temàtiques de cada línia, i permetre al mateix temps diversitat de projectes final de carrera en el sí de cada línia.</p> <p>El fet de compartir el mateix àmbit implicarà un reforçament en la transversalitat en el sí dels tallers. Així mateix, els seminaris de les assignatures troncal i els seus continguts podran estar més orientats al programa general del PFC, i cada estudiant, independentment de la línia que hagi escollit, en podrà treure un millor rèdit.</p> <p>Tot seguit concretem els aspectes i temàtiques en què se centrarà cada línia.</p>	
<p>Línia de Teoria i Projectes</p>	<p>Dedicació: 0h Grup petit/Laboratori: 0h</p>
<p>Descripció:</p> <p>El curs proposarà un tema de recerca i un territori, però l'estudiant serà el responsable d'acotar l'àrea de treball, de definir els escenaris, i de proposar els assumptes i el programa a implementar. Són interessos del curs l'atenció al medi ambient, el metabolisme de la ciutat, el reciclatge i la rehabilitació, la sostenibilitat energètica i social, la millora de les condicions de vida i el confort o la participació i mediació veïnal.</p> <p>Per al curs 2016-2017 es proposa l'habitatge com a escenari d'emergència responent a quatre situacions: gent sense casa, (sense sostre, desnonaments, pobresa energètica, joventut, infrahabitatge...); gent sense barri (ciutat dispersa, barraquisme...); casa sense gent (pisos buits, "topografia del lucre", obsolescència...) i barris sense gent (turisme, "gentrificació", inseguretat...).</p> <p>També s'utilitzarà el Treball de Fi de Grau com document, on l'estudiant defineix els seus interessos en recerca i extracurriculars, per a programar el seu treball en començar el Màster.</p>	

210503 - PFC - Projecte de Fi de Carrera

Línia d'Urbanisme	Dedicació: 0h Grup petit/Laboratori: 0h
<p>Descripció: El taller de desenvolupament urbà pretén introduir a l'alumne en la renovació urbana d'àrees obsoletes, on l'escala de la intervenció fa que el compromís entre l'ordenació urbanística, l'espai públic i el projecte arquitectònic sigui fonamental. Es tracta de proposar l'ordenació general d'un sector amb instrumentació urbanística, atenent a qüestions volumètriques i de trama urbana, on l'estudiant haurà de fer una proposta de programació del sector que inclogui barreja d'usos, espai públic i un equipament de ciutat.</p> <p>Són interessos del curs el desplegant de l'espai públic i la renovació de trames urbanes, així com l'estudi de la gestió energètica col·lectiva, l'eficiència energètica dels edificis, el desguàs de superfícies, les infraestructures, les xarxes de subministrament i el projecte de vegetació. Es demanarà el TFG al començament de curs per orientar els interessos de recerca de l'estudiant.</p>	
Línia de Tecnologia	Dedicació: 0h Grup petit/Laboratori: 0h
<p>Descripció: L'estudiant de la línia de tecnologia haurà d'acotar una àrea de treball i proposar el programa d'un equipament dins de l'àmbit d'intervenció comú a les 3 línies de PFC. També presentarà el seu Treball de Fi de Grau per a definir els seus interessos en recerca i extracurriculars en començar el Màster.</p> <p>Són interessos del curs la sostenibilitat ambiental (des del punt de vista energètic, de consum de recursos, econòmic i social), la relació entre l'edificació i la ciutat, el paper de la tecnologia (construcció, estructures i instal·lacions) en la significació de l'arquitectura, i els processos de desenvolupament i control de la qualitat del projecte.</p> <p>Per al curs 2016-2017 l'estudiant desenvoluparà el projecte d'un equipament d'escala mitjana que doni servei a una àrea superior al districte en què s'ubica. Aquest edifici haurà de relacionar-se amb una característica urbana que haurà d'escollir dins de l'àmbit general d'intervenció, i haurà de resoldre els interessos propis de la línia des del coneixement precís i el control acurat dels sistemes tècnics emprats. L'estudiant també haurà de desenvolupar una recerca personal en profunditat sobre un d'aquests sistemes.</p>	

Sistema de qualificació

Avaluació del projecte davant tribunal universitari	Avaluació final (%) 100
---	----------------------------

210503 - PFC - Projecte de Fi de Carrera

Normes de realització de les activitats

El sistema d'avaluació final consistirà en una defensa oral i pública del projecte davant un tribunal universitari.

Malgrat això, es podran fixar lliuraments específics i intermedis al llarg del desenvolupament de l'assignatura per tal de que l'estudiant pugui tenir una orientació sobre la qualitat del seu treball. Per a la seva valoració, es podrà també comptar amb la participació de convidats de reconegut prestigi. Aquestes valoracions es podran fer mitjançant exposicions públiques dels processos de treball.

Bibliografia

Bàsica:

Housing in Europa. Bologna: Edizioni Luigi Parma, 1978.

Reviure els barris: programes de nous habitatges de substitució per a la millora de les àrees urbanes de Catalunya. 2a ed.. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 2006. ISBN 8439370512.

Caz, R.; Gigosos, P.; Saravia, M. Planes parciales residenciales: manual profesional. Valladolid: Consejería de Fomento, 2004. ISBN 849718162X.

Plans molt especials. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Barcelona, 2006. ISBN 8496185702.

Complementària:

Urbanisme a Barcelona: plans cap al 92. Barcelona: Ajuntament. Servei de Planejament Urbanístic, 1987.

Barcelona: la segona renovació. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1996. ISBN 847609809X.

Urbanisme a Barcelona: 1999. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1999. ISBN 8476099215.

Metròpolis Barcelona. Barcelona: Àrea Metropolitana de Barcelona, 2015. ISBN 9788487881145.

Rodríguez-Tarduchy, M.J.; Bisbal, I.; Ontiveros, E. Forma y ciudad en los límites de la arquitectura y el urbanismo. Madrid: Cinter Divulgación Técnica, 2011. ISBN 9788493930509.

Rodríguez-Tarduchy, M.J.; Altozano, F. Función y diseño: una aproximación metodológica al proyecto urbano. Madrid: Cinter Divulgación Técnica, 2014. ISBN 9788493930554.

Altres recursos:

Pla Director de la Vall d'Hebron i del barri de St. Ildefons